

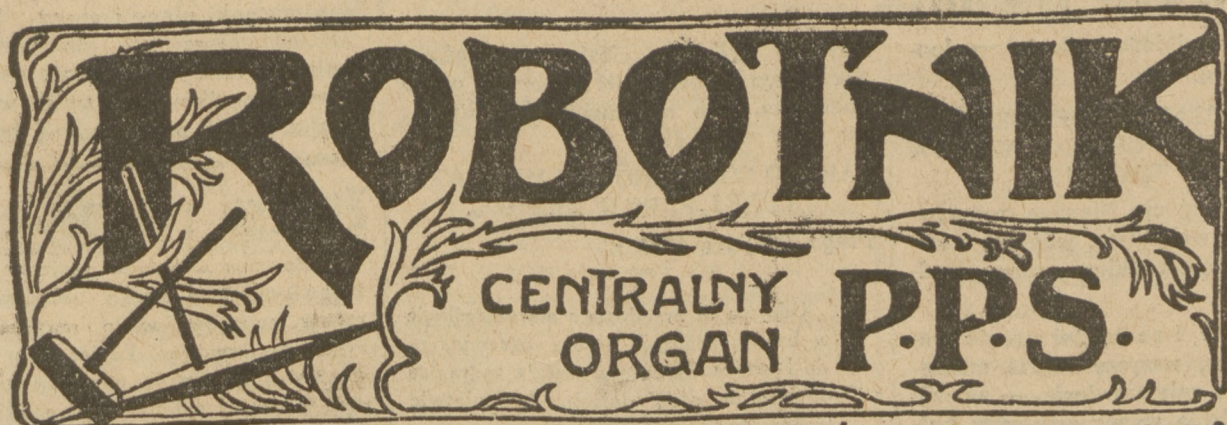
**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11 do 3-iej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-iej.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 776-70

DYREKCJA — 720-13

ADMINISTRACJA — 313-89

DRUKARNIA — 773-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem.

„Realizm“ i realizm

Istnieje taki umiłowany „argument”, skierowywany raz poraz w stronę naszego obozu, w treści swej następujący:

„Wy — socjaliści jesteście ludźmi doktryny; trzymacie się tej swojej doktryny, jak pijany płotu; ciągle — „przebudowa ustroju” i „przebudowa ustroju”; życie wygląda zupełnie inaczej; siła obozu „sanacyjnego” — to właśnie jego realizm, jego umiejętność zaspakajania lepiej czy gorzej realnych potrzeb codziennych...”

Później przychodzą znane do znużenia historie o „bezpłodnej opozycji” o „bankructwie II Międzynarodówki”, o „trwaniu w obłokach poza rzeczywistością” i t. d., i t. p.

Więc proszę; oto parę przykładów.

Pozwolę sobie przypomnieć znowu orzeczenie *Nadzwyczajnej Komisji Arbitrażowej* w sprawie zatargu o płace w górnictwie województwa śląskiego; przedziwnie biurokratyczny styl „uzasadnienia” owej decyzji prezentuje opinię kraju całą metodę myślenia „solidaryzmu społecznego”. Teorii urzędowej B. B. W. R.; robotnicy mają ponieść „ofiary” w imię eksportu węgla, „wzamiem za to” poczciwi członkowie Komisji apelują do właścicieli kopalni, by ci byli łaskawi oszczędzić nieco na pensjach dyrektorów i nie powiększać sztucznie redukcji personalnych. Popatrzmy na rzecz z punktu widzenia losów wewnętrznej gospodarki, z punktu widzenia realnej oceny polityki eksportowej „baronów węglowych”; czy „tezy uzasadnienia” mają cośkolwiek wspólnego z realizmem rzeczywistym, z realizmem bez cudzysłowu? Przecież to jest „solidaryzm społeczny” w karykaturze „Cyrulika Warszawskiego”! ale, czy „solidaryzm społeczny” może dzisiaj w ogóle trwać inaczej, niż jako cyniczna karykatura, zamazana kleksami jawnej nieuczciwości?

Ważną skalę międzynarodową. Konferencja Londyńska! Wszyscy „realistyczni” mędrcy „gąsienicę świata” zebrał się, by ujawnić w obliczu ludzkości swoje „obce doktrynerstwo” koncepcje, projekty, plany. A rezultat? Czy dzieje znają inną równie skandaliczną, konfuzję? Nic bodaj nie zadało dotychczas w oczach „szarego człowieka ulicy” tak bolesnego ciosu *autorzytetowi* przywódców kapitalizmu jak właśnie przebieg „zarad londyńskich”, podobnych do zanarchizowanego targowiska, gdzie przepukli skaczą sobie wzajemnie z gazurami do oczu. Czy podobna nazwać realizmem (bez cudzysłowu) budowanie czegośkolwiek w „współpracy międzynarodowej” tego rodzaju?

Istnieje „realizm” swoistego typu, polegający na tem, że człowiek kładzie się codziennie wieczorem spać z westchnieniem ulgi: „chwała Bogu przeżyłem jeszcze jeden dzień bez katastrofy”. I zaraz wpada męczące pytanie: „Ale co będzie jutro”? Czy wolno określić takie stanowisko mianem realizmu (bez cudzysłowu)?

Obronną reką wyszedł, jak dotąd, z Konferencji Londyńskiej prezydent Stanów Zjednoczonych *Roosevelt*. Nie podzielał osobiście płomiennego entuzjazmu dla „eksperymentu amerykańskiego”, któremu to entuzjastom dał niedawno wyraz na łamach polskiej prasy socjalistycznej *H. N. Braistford*; sądzi, — że przyjdą na scenę kolosalne trudności; ale *Roosevelt* zaczął od jednego: „skopał no-

gami”, jak mówią Amerykanie, liczne dogmaty św.ata kapitalistycznego; to właśnie, nie co innego, wywołało fałszywy entuzjazm na całym kontynencie północno-amerykańskim.

Śląska zaś *Nadzwyczajna Komisja Arbitrażowa* wolała „urzędować na księżycu” i gładzić poraż setny pierwszy o potrzebie „ofiary robotniczych na rzecz eksportu”...

Jeżeli mowa o realizmie (bez cudzysłowu) w sensie oceny obiektywnej położenia. — to niema po dzień dzisiejszy ani jednego poważnego fa-

ktu, któryby przeczył naszej ocenie. „Realizm” (w cudzysłowie), wyrażony, na przykład, w „uchwałach” zjazdów gospodarczych B. B. W. R., został ujęty w jednym określeniu przez gen. *Johnsona*, „dyktatora” gospodarczego Stanów Zjednoczonych; wolny przekład tego określenia brzmiałby:

„realizm” z dnia na dzień w myśl starej piosenki:

„co użyjem — to dla nas,
bo jutro już nie będzie nas”...

Mieczysław Niedziałkowski.

Strajk

robotników budowlanych w Warszawie rozszerza się

(W ciągu dnia wczorajszego strajk w przemyśle budowlanym w Warszawie rozszerzył się jeszcze bardziej. Do strajka przystąpił również malarze. Jeżeli czynniki miarodajne nie doprowadzą szybko do załatwienia konfliktu, akcja rozszerzy się niewątpliwie i na inne gałęzie przemysłu budowlanego i na okolice Warszawy.)

Oddział CENTRALNEGO ZWIĄZKU ROB. BUDOWLANYCH w Warszawie

„Cud“ na poczcie

Toruńskie „Słowo Pomorskie” donosi, że w jednym z numerów „Robotnika”, otrzymywanych pocztą (w numerze z dn. 27 lipca) znalazły się... dwie ulotki propagandowe „Gazety Polskiej” i „Kurjera Porannego”!!!

Zwracamy się do władz pocztowych z pytaniem, w jaki to sposób ulotki pism „sanacyjnych” dostały się do numeru „Robotnika”? Trudno uwierzyć, że stało się to przypadkiem.

Domagamy się przeprowadzenia istotnego śledztwa w tej sprawie.

P. Witczak w „Skarbofermie”

„Polonia” donosi:

„Sanatorzy” w ostatnim czasie w dobie szalejącego kryzysu pchają się gwałtownie do przemysłu. Ostatnio donoszą, że w wyborach do Rady Zarządzającej Sp. Akc. Pol. Kop. Skarb. na G. Śląsku wybrany został z grupy polskiej adwokat i prezes klubu sanacyjnego w Sejmie Śląskim poseł *Józef Witczak*, Kandydatura p. Witczaka napotykała na bardzo silny opór ze strony grupy francuskiej”.

Zwycięzca Atlantyku wraca do Warszawy

Kpt. *Skarżyński*, zwycięzca Atlantyku, wraca do Warszawy dn. 2 sierpnia o godz. 16.30. Lotnik przyłeci do stolicy na swym aparacie „RWD 5”, na którym przebył Ocean.

Na uroczystość przylotu lotnika lotniskowe będzie specjalnie przygotowane i udekorowane flagami. Lotnika eskortować będzie eskadra samolotów my-

przeniósł się z ul. LESZNO 53, na ul. DŁUGA 21.

Hotel wysadzony w powietrze

Wczoraj o godzinie 8-iej rano wybuch o niesłychanej sile zniszczył w Brnie Morawskim 4-piętrowy „Hotel Europejski”, położony w śródmieściu.

We wszystkich sąsiednich domach po wylatywały szyby z okien i okna wstawowe.

Dotychczas z pod gruzów domu wydobyto zwłoki kobiety i dziecka.

Prawdopodobnie jednak ofiar jest znacznie więcej.

Wybuch, który było słychać w całym mieście, zrobił wielkie wrażenie i wywołał najrozmaitsze pogłoski.

Pierwsze wyniki śledztwa wskazują iż materiałem wybuchowym, który zniszczył 4-piętrowy hotel był prawdopodobnie ekrazyt.

Pożyczka Imperjum Brytyjskiego

„Sunday Express” donosi, że Rząd angielski projektuje rozpisanie wielkiej pożyczki Imperjum Brytyjskiego w wysokości 10 milj. funtów. Szczegóły tej pożyczki są narazie trzymane w ścisłej tajemnicy.

Też wybrali sobie miejsce dla zjazdu!

W niedzielę otwarty został w Kolonii 25-ty światowy kongres esperantystów, w którym udział bierze około 1000 delegatów z 32-ch krajów.

śliwskich, którą w ostatnich dniach widzimy często nad Warszawą.

Nazajutrz po przybyciu do Warszawy rano kapitan *Skarżyński* uda się na cmentarz Powązkowski i złoży tam wieniec na grobie pierwszego lotnika atlantyckiego, s. p. majora *Idzikowskiego*.

Pochód naprzód S. D. Austrii

(Telefonem)

Kampanja werbunkowa organizacji socjalno-demokratycznej Austrii Dolnej, została wczoraj, w dn. 31 lipca zakończona.

Kampanja trwała przez czerwiec i lipiec. Dała ona organizacji okręgowej Austrii Dolnej — 10.887 nowych członków i członkiń.

Renaudel za jednością Partii

Tow. *Piotr Renaudel*, przywódca „prawicowego” skrzydła Socjalistycznej Partii Francji, ogłosił, jak donosi „Arbeiter Zeitung”, artykuł, występujący za jednością Partii i przeciwko rozłamowi w jakiegokolwiek formie. Artykuł ukazał się w tygodniku „La vie socialiste” („Życie socjalistyczne”).

Gömbös „dar niebios”

Hitleryzm tęskni do sojuszu — Berlin-Rzym-Budapeszt

„Hamburger Nachrichten” omawiając wizytę *Goemboesa* w Rzymie pisze: „Dla pokoju Europy byłoby daremnie, gdyby Niemcom wspólnie z Włochami udało się zdobyć dostęp do pozycji gospodarczych i politycznych w Europie południowo-wschodniej, c-

władniętych dotychczas przez Francję i jej sojuszników.

Dlatego Niemcy wystąpią przeciwko odrębnym celom któreby Francja chciała osiągnąć przy pomocy „Paktu czterech”, usiłując mu nadać charakter porozumienia wyłącznie francusko-włoskiego.

„Wódz“ faszystów angielskich zapewnia, że będzie „walczył legalnie”

Przywódca faszystów angielskich, b. by poseł do parlamentu *sir Oswald Mosley* oświadczył w wywiadzie z przedawicielem „Sunday Express”, że stron niczego jego dąży do uzyskania władzy w drodze legalnej, i spodziewa się zdobyć większość w wyborach do parlamentu. Przyszły Rząd faszystowski będzie musiał być wyposażony w pełną

mocnictwa, celem skutecznej walki z komunizmem. Obecny ustrój parlamentarny zostanie przekształcony. Izba lordów będzie zastąpiona przez radę stanu o charakterze korporacyjnym. Faszysti angielscy zmierzają do zaprzestania walki klas, która winna ustąpić miejsca solidarności narodowej.

W Irlandji De Valera przestał żartować

Z Dublina donoszą, że premier *De Valera* rozpoczął energiczną akcję przeciwko irlandzkiej organizacji faszystowskiej „Niebieskich koszul”.

Policyja przeprowadziła szereg rewizji i skonfiskowała cały zapas broni, należącej do organizacji.

Rozbrojenie „niebieskich koszul” odbyło się bez incidentów.

Wzamin za skonfiskowaną broń policja wydawała zaświadczenia.

A lku wybitnych członków organiza-

cji, jak były minister finansów i wicepremier *Blythe*, b. generał *O'Sullivan* i b. minister przemysłu *Mac Gissigan* próbowało stawiać opór.

U przywódcy organizacji gen. *O'Duffy* rewizji nie dokonano.

B. minister *Blythe* oświadczył, że represje wobec „niebieskich koszul” są nieuzasadnione i niesprawiedliwe, ponieważ zbliżona do premiera armia republikańska nie jest skrepowana w swej działalności.

Jak w powieści kryminalnej... wyczyn niemal sportowy bandytów greckich albo bułgarskich

Z Aten donoszą, że w pobliżu miejscowości *Yirnowo* koło Dramy bandyci dokonali niezwykle śmiałego napadu na wyższych urzędników państwowych. Dwa samochody, w których znajdowali się szef sztabu czwartego korpusu armii greckiej, prokurator z Salonik, oraz trzech wyższych urzędników państwowych zostały osaczone przez bandytów. Rabusie obezwładnili pasażerów, którym zabrali nie tylko przedmioty warto-

ściowe i pieniądze, ale i wierzchnie ubranie. Bandyci pozostawili swe ofiary w lesie i uciekli ich samochodami. Napad na wyższych urzędników państwowych dokonany w tak śmiały sposób wywołał wielkie wrażenie. Władze policyjne wszczęły natychmiast pościgi, którzy dotychczas nie dał wyników. Istnieje przypuszczenie, że sprawcami napadu byli „komitadżowie” bułgarscy.

Katastrofa na morzu

Z Madrytu donoszą, że w pobliżu miejscowości kąpielowej *Deva* u północnych wybrzeży Hiszpanji łódka motorowa, w której znajdowało się 25 osób,

przewróciła się wskutek wielkiej fali. Pomimo natychmiastowej pomocy 16 osób utonęło.

Odpowiedź Goeringowi

Odezwa Socjalnej Demokracji Niemiec

W odpowiedzi na słynną mowę Goeringa na „samowolnie” podobno zwołanym „złocie” oddziałów „szturmowych” w osobach ich komendantów Zarząd Socjalnej Demokracji Niemiec wydał następującą odezwę. Podajemy jej tekst z nieznacznymi skrótami. Red.

Gabinet pruski Goeringa domaga się od gabinetu Rzeszy Hitlera wydania „dekretu o zapewnieniu pokoju prawnego”. Prosi zarazem o nową amnestję, mającą objąć mordercy nad Johannesem Stellingiem i nad stu innymi ofiarami. Nowy dekret ma karać ŚMIERCIA każdy atak na członków partii narodowo-„socjalistycznej”, każdy przemysł zakazanych druków z zagranicy.

Żądania Goeringa oznaczają „pogłębienie” systemu, który uświęca i pochwała MORD, jako „czyn”, — grozi natomiast śmiercią za atak na jego pozycję władzy. To nie jest żadne „zapewnienie pokoju, opartego na prawie”; to jest rozdarcie na strzępy państwa, opartego na prawie, to jest PERMANENTNA WOJNA DOMOWA.

Herman Goering drży przed PRAWDA; wie on dobrze, dlaczego. Ale na próżno wzywa katów sobie do pomocy; napróżno pragnie partia narodowo-„socjalistyczna” utopić własne zdrady we krwi tych, którzy zdradę ujawniają.

Oświadczamy:

ZĄDANE PRZEZ GOERINGA ZABIANIE PRZECIWNIKÓW POZOSTA NIE MORDERSTWEM, CHOĆBY ZOSTAŁO OSŁONIĘTE PRZESWIECAJĄCYM PŁASZCZEM ODPOWIEDNIO SKONSTRUOWANEGO PRAWA. MINISTROWIE, KTÓRZY TAKIE PRAWO UCHWAŁA, SĘDZIOWIE, KTÓRZY BĘDĄ JE STOSOWAĆ, ORGANY WYKONAWCZE, KTÓRE BĘDĄ JE WPROWADZAŁY W ŻYCIĘ, — STAJĄ SIĘ WSPÓLNIKAMI MORDU. WSZYSCY ONI MAJĄ OCZEKIWAĆ NALEŻNEJ KARY W DNIU PORACHUNKU, KTÓRY PRZYJDZIE.

Wyrok „niezależnego” sądu w Kolonii zastosował wczoraj owe „prawo Goeringa”; skazał on

NA ŚMIERĆ SZESZCIU ROBOTNIKÓW, uczestniczących w starciu z podejrzanymi elementami, przyodzianymi w brązowe uniformy...

System, zdolny do takich postępów, system, który nie umie sobie pomóc inaczej, niż domaganiem się szafotu dla rozpowszechniających bolesne dla niego prawdy, — taki system sam wydał wyrok na siebie. LUDZKOŚĆ KULTURALNA NIE MOŻE PRZED NIM KAPITULOWAĆ, JEŻELI NIE CHCE ZGINAĆ.

Kościół i partje burżuazyjne, organizacje gospodarcze i przedstawicielstwa

Starcie „Reichswehry” z hitlerowcami

Dopiero teraz przedostała się zagranicę wiadomość, że w sobotę dn. 22 lipca w Norymberdze oddział „Reichswehry” strzelał do bardzo hitlerowskich, płańdrujących prywatne mieszkania żydowskie. Pięciu hitlerowców raniono, z tego dwóch — ciężko.

Sam fakt został uznany za „tajemnicę stanu”.

Wstrząsające samobójstwo działacza chłopskiego

Przed kilku dniami pod pociąg idący z Wadowic do Krakowa Kolo Kleczka rzucił się jakiś mężczyzna. Koła pociągu odcięły mu głowę.

Okazało się, iż samobójcą jest znany działacz ludowy, Antoni Styła b. poseł do parlamentu austriackiego i Sejmu Galicyjskiego, teść b. posła Putka.

Styła ostatnio był aresztowany w związku z wypadkami w Małopolsce, po pewnym czasie zwolniono go.

W związku z tragicznym samobójstwem Antoniego Styły, zaszło następujące nieporozumienie:

Gdy zawiadomiono o wypadku władze, te, po zbadaniu zwłok, stwierdziły, iż denatem jest rzekomo Wincenty Siwek, umysłowo chory z Wadowic, i w tym sensie sporządzono protokół. Zwłoki pochowane zostały w Kleczy.

zawodowe wszelkiego rodzaju podporządkowały się.

ZARZĄD SOCJALNO - DEMOKRATYCZNEJ PARTJI NIEMIEC WZYWA DO WALKI

Jest on dzisiaj dla Niemiec, przeciwko światu niewolnictwa, jedynym pewnym i czynnym ośrodkiem oporu, ośrodkiem ataku.

Niemcy po tej i po tamtej stronie granic, Robotnicy, wszyscy ludzie miłujący Wolność w całym świecie, — zerwijcie się! Chodzi o wybór pomiędzy kulturą a barbarzyństwem być może na

stulecia! Tylko zwycięstwo Wolności i Socjalizmu może ocalić ludzkość przed upadkiem. Do nas niech idzie każdy, kto chce walczyć!

ZARZĄD SOCJALNO - DEMOKRATYCZNEJ PARTJI NIEMIEC.

Praga, 25 lipca 1933 r.

Odezwa ta przedostała się szczęśliwie w bardzo znacznej liczbie egzemplarzy do Niemiec. Ogłoszona została zagranicą dopiero po paru dniach, by ułatwić transporty.

Ostatnia podróż Johannesa Stellinga

Świadek naoczny obrządku spalenia zwłok tow. Johannesa Stellinga, jednego z najwybitniejszych działaczy socjalistycznych Niemiec, zamordowanego w Koepenick, opisuje w „Het Volk”, socjalistycznym dzienniku Holandji, swoje wrażenia. Drukujemy je w tłumaczeniu dosłownym. Red.

Spalenie zwłok było wyznaczane na 5 m. 30 wieczorem w krematorium przy ul. Sadowej. O tej godzinie przyszli małymi grupami socjaliści demokracji, którzy dowiedzieli się z ust do ust o czasie smutnego obrządku; wielu starych wiernych towarzyszy, dużo młodzieży i kobiet; około 500 osób zebrało się na podwórzu przed budynkiem. Był to tłum milczący...

Urna z popiołami była przykryta ogromnym pęczem czerwonych kwiatów. I zaczęły podchodzić kobiety. Mnóstwo małych czerwonych bukietów legło do koła urny; wiele kobiet szeptało: „to w imieniu mego męża; on nie może

List Karola Kautsky'ego

Karol Kautsky, jedyny żyjący współpracownik tygodnika „Sozialdemokrat”, wydawnictwa szwajcarskiego S. D. Nie miec w lafach „prawa przeciw socjalizm” Bismarcka, nadesłał do redakcji „Neuer Vorwärts” list z bardzo serdecznymi życzeniami na drogę walki nielegalnej.

Znowu

„Tajemnicze samobójstwo”

Z Reklinhansen donoszą, że w gmachu prezydium policji popełnił „samobójstwo”, wyskakując z okna drugiego piętra, komunista Ferdrig, aresztowany pod zarzutem „zdrady stanu”. Inniemi słowy, zabito tego człowieka.

Zmiany w Rządzie St. Zjednoczonych

Według doniesień z Waszyngtonu w kołach zbliżonych do Białego Domu uchodzi za niemal pewne, że następcą Cordella Hulla na stanowisko sekretarza stanu będzie Norman Davis. Nie jest wykluczone, że Davis zachowa nadal stanowisko pierwszego delegata St. Zjednoczonych na Konferencję Rozbrojeniową.

Wstrząsające samobójstwo

Tymczasem w dwa dni później rzekomo zmarły Siwek został rozpoznany przez przechodniów w Wadowicach. Siwek oświadczył, że był w Kleczy na swoim pogrzebie. Ukazanie się nieboszczyka wywołało zrozumiałe poruszenie i konsternację u władz, które protokół sporządziły. Wobec takiego obrotu sprawy wszczęto ponowne śledztwo. Jednocześnie nadeszła wiadomość, że przed kilku dniami z mieszkania swego zięcia b. posła Putka w Choczni koło Wadowic wydalił się w nieznanym kierunku b. poseł Antoni Styła.

Ponieważ przy zwłokach znaleziono list niepodpisany, list ten pokazano rodzinie, która rozpoznała w nim pismo Styły. Okoliczność tę potwierdził syn zmarłego. Rodzina samobójcy wdrożyła kroki o ekshumację zwłok i złożenie ich w rodzinnym grobie.

Strajk na Wiśle

Dn. 12 maja r. b. została zawarta umowa z przedsiębiorcami dostawy żwiru w Warszawie, na mocy której ustalono warunki płacy i pracy.

Przedsiębiorcy nie dotrzykali warunków przez zmniejszenie ceny robocizny. Kazali wozić żwir większymi taczkami, niż przewidziane było w u-

Zwyżka cen papieru

Hurtownicy w handlu papierem naskutek żądań syndykatu cofnęli udzielane dotąd rabaty, co spowodowało zwyżkę cen na rynku papierniczym. Papier zeszytowy tańszy dotąd od innych papierów kancelaryjnych, podrozał wskutek tego o 3%, co może się odbić na cenach zeszytów szkolnych. (PID.)

mowie, placąc ceny niższe.

Wczoraj odbyła się w tej sprawie konferencja w inspekcji pracy, gdzie robotnicy zażądali: ostemplowania taczek przez Urząd Miar, aby skasować dowolność wielkości taczek — i oświadczyli, że po dniu 1 sierpnia nie będą używali taczek niestemplowanych.

Wobec niedotrzymania przez przedsiębiorców umowy w punkcie, dotyczącym taczek, delegaci robotników zażądali podwyższenia ceny do 10 zł. za metr żwiru, wydobywanego z dna rzeki i przywiezionego na łodzi przedsiębiorców. Za tę samą pracę, wykonaną na łodziach własnych, robotnicy domagają się wynagrodzenia w wysokości 12 zł. za metr.

Ponieważ przedsiębiorcy, mimo otrzymania wezwania inspektora pracy, nie zjawili się na konferencji, postanowiono z dn. 1 sierpnia przystąpić do strajku o wyżej podane postulaty.

Upały w Ameryce

Z Nowego Jorku donoszą, że fala upałów w Stanach Zjednoczonych trwa w dalszym ciągu. Termometr wskazywał w niedzielę w Nowym Jorku 34 st. C. w cieniu. Jest to najwyższa temperatura notowana od 1917 r. Około 2 milionów mieszkańców Nowego Jorku spędziło dzień niedzielny nad brzegiem morza; 4 osoby zmarły wskutek porażenia słonecznego, a cztery utonęły.

Ucieczka więźniów

Do Port of Spain na wyspie Trinidad przybyło wczoraj 7 uciekinierów z kolonii karnej na wyspie Djabelskiej.

Znawali się oni 12 dni na morzu bez jakiegokolwiek pożywienia. Uciekinierzy przybyli do portu w Spain bliżej śmierci z wyczerpania.

przyćść; on w więzieniu... Organy grały różne pienia pogrzebowe; nie grały tylko ukochanej pieśni Stellinga: „Sztandar powiewa dalej, nawet gdy chorążego zabraknie... Córka Stellinga siedziała obok urny, złamana i przybita; dziesięć dni miotła się od więzienia do więzienia, by wyzbrać wiadomość o ojcu; pani Stelling leży chora w Szczecinie, nie zna jeszcze prawdy...

Panowała śmiertelna cisza. Słychać było tylko szlochanie córki... Jeden z młodych chłopców nie wytrzymał; kilkanaście energicznymi krokami wystąpił naprzód; uczynił jeden gest — znak powitania „żelaznego Frontu”; trzysta rąk podniosło się do góry; trzysta pier-

si rzuciło do podnoża urny okrzyk-haśło „Żelaznego Frontu”:

„FREIHEIT!” („WOLNOŚĆ!”)

Chwila ciszy i jasny, młodzieńczy, metaliczny głos:

„Zemsta za Stellinga i za innych!”

Zarząd krematorium polecił zamknąć od tyłu drzwi budynku; zatelefonowano z ramienia zarządu po policję; ktoś tam u góry rozstrzygnął jednak, że „lepiej nie stwarzać trudności”; drzwi otworzono; tłum odszedł; pozostała urna z popiołami Johannesa Stellinga, jednego z najlepszych i z najsłabszych ludzi Niemiec.

W rocznicę wybuchu

wojny światowej Pacyfizm czynny

Militaryzm nie jest zjawiskiem niezależnym, samem w sobie, jest skutkiem rzeczywistości kapitalistycznej, skutkiem wzajemnej zależności i ciągłej konkurencji „baranów przemysłu” państw współczesnych i dążenia do hegemonii gospodarczej silniejszego nad słabszym.

Wojna światowa położyła kres życiu 13 milionów ludzi, przyniosła kalektwo 16 milionom, z 5 i pół miliona ludzi uczyniła inwalidów zupełnie, kosztowała 186 miliardów dolarów, zniszczyła majątku ludzkiego za 86 miliardów dolarów.

Socjalizm, jako realna siła społeczna, bierze udział w „batalii” o pokójowe zorganizowanie gospodarki światowej. Wypływa to z naszych założeń ideowych i z naszego programu.

Socjalizm przestałby być sobą, gdy by wobec „dobrodziejstw” militarystyki nie zajął aktywnie wrogiego stanowiska.

Rola historyczna pacyfizmu polega nie tylko na otwieraniu oczu milionom ludzi na ogrom spustoszenia, jakie w dziedzinie gospodarczej i moralnej wyrządza militarystyka, i na wpaianiu w ludzi głębokiego przekonania, że militarystyka z jego skutkami to właśnie to samo, co nędza i bezrobocie, ale i na umasowianiu i zorganizowaniu wrogiego stosunku do militarystyki i do wojny.

Dlatego socjaliści są tak gorącymi pionierami sprawy pokoju, który jest warunkiem elementarnym normalnego rozwoju społeczno-gospodarczego i kulturalnego.

Prezydent Stanów Zjednoczonych Wilson, prezydent kraju wybitnie kapitalistycznego, podczas konferencji pokojowej w Paryżu wskazywał na przemysł wojenny, jako na największą przeszkodę na drodze do utrwalenia pokoju, na ten przemysł, który podczas wojny zarobił około 12 tysięcy dolarów na każdym poległym żołnierzu...

Tak wielkie zyski pokój, rzecz naturalna, redukuje do minimum. Rycerze tego przemysłu czynią więc wszystko, aby tylko przywrócić okres dobrej dla nich „konjunktury”.

Dlatego wyolbrzymiają niedociągnięcia lub błędy, będące rezultatem traktatów międzynarodowych, tworzą odpowiednią atmosferę, sprytnie żyjącą w ten sposób glebę, na której rozrastają się nastroje odwetowe, formułowane w kategoriach nacjona-

listycznych. Nastroje te są najbardziej niezawodnym środkiem, pozwalającym na osiągnięcie oczekiwanego z niecierpliwością okresu dobrej „konjunktury”.

Państwa uroczą się wyrzekają się wojny, jako środka rozstrzygnięcia sporów międzynarodowych, a jednocześnie zbroją się energicznie, militaryzują całe społeczeństwa, czyniąc nieomal z każdego domu koszarę, a z obywatela — żołnierza.

Zakończenie wojny światowej przyniosło wzrost nastrojów antymilitarnych, powstałych pod wpływem zmęczenia i wyczerpania mas, które opuścił sztucznie wytworzony entuzjazm, gdy do głosu przyszedł wywołany rozsądek, wyrażający się wówczas głównie w niepojętej tęsknocie do powrotu do życia spokojnego i normalnego.

Ale wojna powiększyła, wyolbrzymiła w rezultacie zjawiska, pod których brzemieniem uginają się masy: kryzys, bezrobocie, nędza.

Siły, krzyczące antymilitaryzm, mo że niedość energicznie organizowały go. Siły te mają głównie oparcie w nastrojach mas, wyczuwających raczej instynktem zło militarystyki.

W zetknięciu z akcją organizowaną potęgą militarystyki, która zrećnie wyzyskuje trudności stojące przed państwami demokratycznymi, propagując jednocześnie „odrodzony” zreformowany i zdyscyplinowany system kapitalistyczny — instynkt mas i ich czujność mogą być uspione.

I tak, jak pod wpływem zmęczenia wojennego, masy rzuciły się ku pacyfizmowi, tak samo dziś, widzimy, że pod wpływem zmęczenia, wywołanego kryzysem i niepewnością gospodarczą, w jakiej żyją, te same masy, wzbogacone o pokolenia, które dojrzały w ostatnich latach — rzucają się w objęcia militarystyki, ulegając złudzeniu, że jego ekspozytury społec-

„Rozejm”

w dziedzinie opieki społecznej

W niedzielę wróciła do Warszawy delegacja polska, która prowadziła pertraktacje z Rządem Rzeszy Niemieckiej w sprawie unormowania wzajemnych stosunków w dziedzinie opieki społecznej. Wchodzący w skład delegacji radca Adamkiewicz z M. S. Z. oraz nac. Skokowski i radca Fiszlowicz z Ministerjum

czne i gospodarcze potrafią zorganizować życie.

Zawód jednak będzie wielki. Cóż więc mamy zrobić teraz, aby przeciwstawić się narastającej psychizie militarystycznej?

Trzeba nastroje przeciwwojenne krzewić, umasować, trzeba pacyfizm zorganizować, uaktywnić, uczynić go zdolnym do walki z tymi, którzy za pośrednictwem militarystycznych form chcą utrzymać w niewoli gospodarczej i politycznej klasę robotniczą.

Potrzeba nadania porywom pacyfistycznym formy zwartych kadr organizacyjnych jest coraz bardziej wyraźna.

W warunkach, kiedy tylko zorganizowana akcja jest argumentem siły, nie można poprzestać jedynie na uczuciowym stosunku niechęci do poczynań wojennych. Trzeba stworzyć formy praktyczne tego ruchu.

Nie trzeba się martwić, jeśli ktoś nazwie to „militaryzmem naodwrot”, albowiem podobne organizacyjne formy różni ich wewnętrzna treść (np. sport burżuazyjny i sport robotniczy, skautowy i czerwone harcerstwo itp.)

Rozrastający się militarystyka musimy zwalczyć.

Skoro zaś wiemy, że zwyciężyć musimy, trudno abyśmy w walce tej używali środków, nie prowadzących do celu.

W rozgrywce z militarystyką musimy pamiętać, że armia z nim walcząca musi być sprężyną ideową i organizacyjną z walcząca klasą robotniczą, która w ramach i poprzez socjalistyczne organizacje klasowe — jest między innymi „kadrowką” antymilitarystyczną.

Pobijemy militarystykę, wraz z systemem gospodarczym, którego jest on tworem i najsilniejszym ramieniem,

Adam Obarski

Opieki Społecznej osiągnęli porozumienie z Rządem Rzeszy w sprawie czasowego wstrzymania wysiedlania bezrobotnych Polaków z Niemiec, Rozejm ten stosowany będzie na zasadach wzajemności i obowiązujący będzie do połowy września r. b. poczem podjęte będą nowe rokowania (PID).

Pretensje „Lewiatana”

Nie często zdarza się nam taka przyjemność, byśmy chwalili mogli jakieś przedsięwzięcie rządowe czy też bronić go przed czyjąś krytyką.

A oto właśnie wytworzyła się sytuacja, w której wystąpić należy nie tyle w obronie pewnego projektu rządowego, ile raczej przeciw dzikim pretensjom i atakom, jakimi Lewiatan sam już ten pomysł powiata.

Idzie mianowicie o projekt rozporządzenia Prezydenta R. P. o zwalczaniu wygórowanych cen za przedmioty powszechnego użytku, czyli o projekt walki ze spekulacją drożyznianą.

Szczegółów projektu nie znamy. Nie wiemy zatem jaką posiada on wartość, czy istotnie odpowiada ustawicznie i z naciskiem podkreślanym przez nas potrzebom obrony ludności przed drażniącymi apetytami spekulantów.

Z zupełnie ogólnikowej treści projektu, podanej w rozesłanym ze źródeł urzędowych komunikacie prasowym wiadomo tylko tyle, że ma on określić, jakie artykuły zalicza się do przedmiotów powszechnego użytku i że ceny tych przedmiotów mają być regulowane przez władze w drodze zarządzeń administracyjnych, przy uwzględnieniu rzeczywistych kosztów ich wytworzenia.

Ta całkiem ogólnikowa treść projektu nie może jednak stanowić podstawy do właściwej jego oceny.

Pomijając jednak na razie wartość projektu, sam pomysł walki ze spekulacją uznać należy zasadniczo za słuszny i potrzebny.

Rząd projekt swój przedłożył do oceny Izbie Przemysłowo-Handlowej, a więc stronie zainteresowanej... w wyższych cenach i wyższych zyskach.

Gdyby równocześnie projekt swój przedłożył był Rząd i organizacji reprezentującej interesy producentów, a więc np. związkowi spółdzielczemu „Społem” i gdyby opinie obu tych stron przy ostatecznej redakcji rozporządzenia, były jednakowo brane pod uwagę, to od biedy byłoby jeszcze w porządku.

Ale o przedłożeniu projektu spółdzielczej organizacji, reprezentującej interesy milionowych mas ludności, nie mam nie wiadomo.

Zasieganie zaś „rady” i „opinii” jednej tylko strony, a pominięcie opinii strony drugiej, i na sam projekt i na intencje projektodawców zgóry już odpowiednio rzuci światło.

Izba Przemysłowo-Handlowa skwapliwie oczywiście skorzystała z okazji do wypowiedzenia swej „opinii” o projekcie... „walki ze spekulacją” — i o opinie tę sformułowała w sensie naturalnie... zupełnie negatywnym. Zdaniem Izby ingerencja państwa w dziedzinę cen i ustalania, które artykuły są artykułami powszechnego użytku, a więc nieodzownej potrzeby ludzkiej, jest wogóle „zbyteczna”, a nawet „wręcz szkodliwa” (1).

Jasna rzecz, że innej opinii z tej strony oczekiwać nie można było. Dla Lewiatana, dla entuzjastów „inicjatywy prywatnej” i „kapitalizacji”, każdy projekt walki ze spekulacją i każda ingerencja państwa w dziedzinę gospodarczej, była i zawsze będzie nienawistna. Rząd mógł zatem zgóry przewidzieć, że jaką spotka się odpowiedź.

Dziwna tylko rzecz — Izba P.-H. „opinię” swoją o projekcie rządowym rozesłała do całej prasy warszawskiej. Ale w obronie projektu rządowego, o ile nam wiadomo, nie wystąpiło ani jedno pismo sanacyjne. Taka zawsze skóra do zachwalania każdego rządowego pomysłu, bez względu na jego wartość, prasa obozu rządowego, na odpowiedź na uchwałę Izby P.-H. zdobyć się jakoś nie umiała!

Co do nas, to w licznych swych artykułach opartych na ścisłych faktach i cyfrach, czerpanych i z życia gospodarczego i ze źródeł statystycznych, wykazywaliśmy i wykazujemy, że w dzisiejszej — nigdy dawniej nie bywałej i

wyjątkowo katastrofalnej — sytuacji gospodarczej, bezwzględnie konieczna jest obrona przez państwo ludności przed spekulacją i że pozostawianie sprawy cen, zwłaszcza artykułów codziennej potrzeby, zalecaniej przez Lewiatana „wolnej grze sił gospodarczych”, jest tylko wydawaniem ludności na łup spekulantów wszelkiego gatunku.

Fakty, przemawiające za koniecznością tej obrony, a zarazem ilustrujące, do czego zdolni są spekulanci, są Rządowi doskonale znane. To też przytaczając liczne konkretne przykłady na dowód, jak nieraz niemilosierdzie i wręcz nieuczciwie pod lada pozorem, usiłują spekulanci łupić skórę z ludności — wykazywaliśmy, że i obecne przepisy o „walce z drożyzną”, jak i cała na tych przepisach oparta praktyka władz, są najzupełniej niedostateczne i żadnej ochrony ludności nie dają!

Nie chcemy tych przykładów powtarzać ponownie. Wystarczy jednak wziąć olbrzymią rozpiętość cen artykułów żywnościowych, płaconych producentom a pobieranych od spożywców — rozpiętość, która już po odliczeniu takich usprawiedliwionych kosztów, jak transport, podatki i t.p., jeszcze pozostaje nieraz wręcz potworna! — by się przekonać, jak nieraz niszczycielskim jest proceder spekulantów działających nietylko na szkodę ludności, ale i państwa.

A dzieje się to nietylko na rynku artykułów żywnościowych. Niedawno przecież temu sam Rząd musiał wystąpić przeciw spekulacyjnemu srubowaniu cen artykułów budowlanych.

Są to rzeczy, znane całemu krajowi aż nadto dobrze.

Uchwała Izby P.-H. zdradza... złe sumienie i złe zamiary. Przecież w projekcie rządowym mówi się o zwalczaniu tylko cen... „gospodarczo niezasadnionych”. A panowie z Lewiatana wybaczą, jeżeli zupełnie już śmieszna nazwiemy ich pretensje, by opinję o rzetelności cen pozostawić wyłącznie stronie zainteresowanej w tem, by jak najwięcej zarobić „na czysto”. Zresztą — niema strachu! — Lewiatan dobrze wie o tem, że zbytecznej dla siebie „krzywdy” ze strony „sanacji” obawiać się nie ma potrzeby... Jeżeli mimo to podnosi gwałt, to w intencjach zupełnie już nieczystych!

Do „etatyzmu” typu specjalnie „pomajowego” nigdy się nie paliliśmy, czemu na łamach naszego pisma nieraz da waliśmy wyraz.

W tej jednak wyjątkowo dziedzinie energiczną ingerencję czynników rządowych uważamy za rzecz bezwzględnie potrzebną.

Będzie to jedyna zresztą dziedzina, w której „pomajowy etatyzm” może wystąpić z pożytkiem dla kraju, o ile oczywiście rolę swą zechce spełnić rzetelnie... kcz.

Proletariusze wszystkich krajów łączcie się!

Do walki z wojną i faszyzmem

Młodzieży Robotnicza Polski!

Dziewiętnaście lat temu burżuazja różnych państw rozpętała wszechświatową burzę wojenną. Rozpętała ją, ludzka masa nadzieją, że będzie to wojna ostatnia, po której nastanie wieczny pokój.

Cztery zgorą lata ludy świata mordowały się wzajemnie. Obficie spływały potoki krwi. Ginęli ludzie i ich dorobek. Kilkaście milionów żołnierzy różnych ras i narodowości zabitych na frontach, miliony „cywilów” umarłych na tyfus, szczyoty, cholery i inne choroby, miliony oślepych, kulawych, kalek i inwalidów — oto krwawe żniwo tej wojny.

Ale jeszcze nie zabliźniły się po niej rany, jeszcze ugina się ludzkość pod jej brzemieniem, a już zbliża się ku nam widmo nowej, stokroć straszniejszej, stokroć okropniejszej pożogi.

Nie może się powtórzyć tragiczny sierpień 1914 r.!

Masy proletariackie przygotować musimy na możliwą chwilę wybuchu wojny imperialistycznej, aby umiały one zdecydowanie przeciwstawić się międzynarodowym intrygom kapitału i soldateski.

W laboratoriach chemicznych i gabinetach wojennych przechowywane są tajemnicze nowe narzędzia morderczych, gazów trujących, bakterii chorobotwórczych, które użyte w przyszłej wojnie zniszcza, spala, wytrują — wszystko, co żywe. Nie oprze im się żadna maska przeciwgazowa, żaden inny ochronny środek. Żołnierze, czy nie żołnierze, młodzi, czy starzy, dorośli, czy dzieci — wszyscy narażeni będą na śmierć i męczarnie. Straszliwa rzecz w latach 1914 — 1918, była zabawką dziecięcą w porównaniu z temi okropnościami, które czekają ludzkość na wypadek wubuchu nowej wojny światowej.

Wojna taka zagraża coraz bardziej.

Grabieże Japonji w Chinach, powtarzający się wciąż grzmot armat w Ameryce Południowej, wyścig zbrojeń, wzrastające nieustannie antagonizmy imperialistyczne państw kapitalistycznych, knowania reakcji przeciw Sowietom, to wszystko są iskry, które lada chwila mogą rozpałić wielką łunę wojenną.

Ale to jeszcze nie całe niebezpieczeństwo wojenne, tkwiące w dzisiejszym kapitalistycznym ustroju. Krwawe rządy faszystowskie we Włoszech, na Węgrzech i w innych krajach, zwycięstwo hitlerowskiej bestji w Niemczech, wzrastający napór reakcji i faszyzmu na całym świecie — to jeszcze jedna, największa groźba wielkiej, ogólnoludzkiej katastrofy.

TOWARZYSZE! MŁODZIEŻY ROBOTNICZAJ!

Młodzież robotnicza, wychowana w twardej szkole kryzysu, bezrobocia i nędzy ma szeroko otwarte oczy na istotę kapitalizmu i nie da się wepchnąć w żadną awanturę wojenną. Aby ją rozpętać burżuazja sieje nienawiść między ludami: w tym celu wznieca nacjonalizm, szowinizm, antysemityzm, w tym celu rzucił chce przeciwko sobie proletariuszy różnych narodowości.

Proletariat całego świata, dążąc do zniszczenia ucisku i nędzy, do obalenia całego ustroju kapitalistycznego na rzecz ustroju sprawiedliwości i równości społecznej, swój front klasowy wzmacnia poczuciem solidarności i jedności robotników wszystkich narodowości. Chcąc opóźnić nieuchronny moment swej politycznej i go spodarczej klęski i zwycięstwa ruchu socjalistycznego, burżuazja chwytła za oręż bezpośredniej przemocy, system burżuazyjnej demokracji — zmienia na gwałt faszyzmu, odsłania swe oblicze, wszelkimi środkami dążąc do zdławienia ruchu robotniczego i tem samem do podtrzymania swej walczącej się władzy i ustroju kapitalistycznego, skazanego na zagładę.

W imię międzynarodowej solidarności proletariatu wzywamy was towarzysze — młodzieży robotnicza Polski, do wspólnej manifestacji antywojennej, antyfaszystowskiej, antynacjonalistycznej.

Niechaj w miesiącu, w którym burżuazja rozpętała wojnę światową rozbrzmiewają nasze hasła:

Nigdy więcej wojny!
Niech żyje rewolucyjna walka z wojną!
Precz z faszyzmem!
Precz z nacjonalizmem!
Precz z antysemityzmem!
Niech żyje międzynarodowa solidarność proletariatu!
Niech żyje Rząd Socjalistyczny!
Młodzi naprzód!

KOMITET CENTRALNY ORGANIZACJI MŁODZIEŻY U.R. — KOMITET WYKONAWCZY ZWIĄZKU NIEZALEŻNEJ MŁODZIEŻY SOCJALISTYCZNEJ. — KOMITET CENTRALNY ZWIĄZKU MŁODZIEŻY „CUKUNFT”. — ZARZĄD AKADEMICKIEGO ZWIĄZKU BUNDOWSKIEGO „OGNIWO”.

Warszawa, dnia 1 sierpnia 1933 r.

Przegląd prasy

„FUNDUSZ PRACY”

Dyrektor „Funduszu Pracy” p. Madeyski wygłosił przez radio referat, który streszcza „Prawda” — oficjalne pismo większego przemysłu.

Najbliższe zadania „Funduszu Pracy” to:

1. wyzwolenie robotnika z pod pracy najemnej drogą usamodzielnienia go. Ma to się odbywać drogą tworzenia kosztem funduszu pracy samodzielnych, o rzemieślniczym charakterze, warsztatów pracy;

2. wyzwolenie socjalne robotnika;

3. jako bardzo aktualne zadanie, które w programie funduszu pracy na 1934 według słów p. Madeyskiego, zajmie przeważające miejsce — jest budownictwo domów dla robotników z pieniędzy funduszu pracy. Domy te po wybudowaniu mają stanowić własność robotników. Ażeby zaś obdarowany robotnik miał środki na utrzymanie domu — domek taki posiadać będzie drugi lokal dla lokatora. Poza to posiadać będzie ogród. Dochód z ogrodu i czynsz od lokatora ma mu służyć jako podstawa do wyżywienia się na wypadek pozostawania bez pracy.

„Prawda” opatruje referat p. Madeyskiego następującymi uwagami:

„Nikt też nie będzie miał nic przeciwko realizowaniu przez p. Madeyskiego tych pięknych idei, ale z małym zastrzeżeniem, aby nie czynił tego z pieniędzy podatkowych, bo są one wyciskane ze społeczeństwa, którego większość nietylko nie posiada domków z ogródkami i lokatorami, ale wogóle mieszkania, a jeśli je posiada, to od zregu miesięcy nieopłacane. A nie trzeba przypominać, że na fundusz pracy od dają część swego zarobku i robotnicy, zarabiający kilkanaście złotych tygodniowo. I służące ze swego skromnego za-

robku płacić muszą. Są to nieraz prawdziwie wdowie grosze. Mają one swoje przeznaczenie, a jest niem jaknajbardziej ostrożne i jaknajbardziej celowe finansowanie robót, podejmowanych przez instytucje publiczne, robót, które pośrednio spowodują zatrudnianie bezrobotnych, czy same bezpośrednio zatrudnią ich, przytem twardy warunek, stawiany być musi, że przy robotach tych mogą być użyte tylko materiały — będące produktem pracy robotnika polskiego. Pierwszeństwo muszą mieć roboty — w założeniu rentowne i skutkiem tego zabezpieczające zwrot sum, wypłaconych przez fundusz pracy. I to wszystko.

Na żadne inne cele mniej lub więcej piękne, mniej lub więcej jednych albo drugich uszczęśliwiających, pieniędzy tych ruszyć nie wolno!”

P. Madeyski hojnie operuje frazesami: „wyzwolenie robotnika z pod pracy najemnej”, „wyzwolenie socjalne robotnika (słuchaliśmy b. pilnie odczytu, ale bliższego wyjaśnienia tego „wyzwolenia” drogą „funduszu pracy” nie usłyszeliśmy), „budownictwo domów dla robotników”, a oficjalne pismo wielkiego przemysłu „Prawda” te wszystkie bardzo piękne na zewnątrz intencje „Funduszu Pracy” w ujęciu agitacyjne przemówienia p. Madeyskiego obala jednym zastrzeżeniem: „aby nie czynił tego z pieniędzy podatkowych”, czyli z pieniędzy... „Funduszu Pracy”.

„Prawda” wyraża opinie nietylko miejscowego przemysłu, ale przemysłu wogóle i ciekawi jesteśmy jak to p. Madeyski te opinie przemysłu zwalczy.

Sądymy tedy słusznie, iż wypowiedziany przez radio referat żadnego znaczenia praktycznego nie posiada.

S.

Reformy w szkolnictwie średnim

Jak się dowiaduje Aj. Press ministerjum oświaty przyjęło zasadę, iż nowe gimnazja 4-klasowe składać się mają z 8 oddziałów po 2 dla każdej klasy. Gimnazja, które nie będą posiadać 2 oddziałów w każdej klasie, ulegną likwidacji.

W planie władz szkolnych leży skasowanie całego szeregu gimnazjów w Małopolsce, głównie tam, gdzie na terenie jednego powiatu istnieje kilka gimnazjów i nie mają one dostatecznej liczby uczniów, aby zapełnić po 2 oddziały w każdej klasie. Likwidacja gimnazjów w Małopolsce odbywać się będzie stopniowo, a rozpocznie się już na jesieni r. b.

Wobec reformy szkolnictwa, likwidacji ulegną również seminarja nauczycielskie na terenie całego państwa. Likwidacja seminarjów ma być przeprowadzona w ciągu najbliższych 3 lat. Kandydaci na nauczycieli szkół powszechnych kończyć mają według zarządzeń ministerjum nowe 4-klasowe gimnazja, a na

stepnie specjalnie 3-letnie licea, po których ukończeniu będą mogli rozpocząć pracę zawodową.

Centralne władze szkolne zamierzają kreować 4-letnie gimnazja w niektórych miastach Kongresówki. Powstaną one przedewszystkiem w tych miastach, które dotychczas ogólnokształcącej szkoły średniej były pozbawione, a posiadają odpowiednie budynki, w których mieściły się seminarja nauczycielskie. Nowe gimnazja mają być utworzone w kilku miastach Kongresówki już na jesieni r. b. W ministerjum oświaty są na ukończeniu przygotowania i zarządzenia związane z reformą szkolnictwa i pierwszym okresem stanu przejściowego.

Inne „reformy” Numeromanja

Agencja PID dowiaduje się, że Minister Oświaty wydał nowe rozporządzenie uzupełniające przepisy o umundurowaniu młodzieży szkolnej.

W roku szkolnym 1933-34 młodzież szkolna obowiązana będzie nosić na umundurowaniach tarcze haftowane na mankietach lewej ręki z numerami szkół, do których uczęszcza. W celu powyższym wydana zostaje tabela wskazująca numery dla poszczególnych szkół średnich ogólnokształcących na terenie całego kraju. Tabela ta obejmuje 976 numerów, przyczem w numeracji pierwsze miejsce zajmują szkoły państwowe w Warszawie. Dla seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych wprowadzona będzie odrębna numeracja, przyczem uczniowie szkół handlowych nosić będą na tarczach prócz numeru literę „H”, rolniczych literę „R” i t. p.

Półkolonje Rady Szkolnej

Uroczystość zakończenia półkolonji Rady Szkolnej m. Warszawy w Gocławku, dnia 2 b. m. o godz. 3 popoł.

Dojazd tramwajami 23 lub 24 do ostatniego przystanku i dalej (6 minut) szosą w stronę Wawra.

Defraudacja

Z polecenia władz wojskowych - śledczych aresztowany został płatnik 21 p. p. por. Gadomski, pod zarzutem defraudacji około 100 tys. złotych.

Aresztowany przyczem się do defraudacji. Nadużycia były popełniane w ciągu 6 lat ostatnich.

Na ślad nadużyć natrafiono podczas rewizji ksiąg kasowych pułku. Stwierdzone wtedy szeregi niedokładności i niejasności, w postaci niekiszgowanych pozycji.

Jednocześnie zawieszono w urzędowaniu mjr. Szymoniewskiego, zastępcę dowódcy pułku, zwierzchnika por. Gadomskiego.

„Plan i człowiek”

Książka „Plan i Człowiek”, której omówienie zamieściliśmy we wczorajszym numerze „Robotnika”, wyszła nakładem Zrzeszenia Prawników - Socjalistów w Polsce (a nie pracowników, jak zostało błędnie wydrukowane).

Robotnicy popierają swoje pismo

Przypomnienie

Najwyższy czas zgłosić:

1) liczbę uczestników spotkania w Błoniu, które odbędzie się 6 sierpnia r. b.

2) zawodników do biegu ulicznego, turnieju błyskawicznego piłki nożnej, siatkówki, koszykówki, marszu drużynowego;

3) zespoły artystyczne, muzyczne i chóry.

Zbierajcie pieniądze na kosztą przejazdu.

Czasu niewiele — nie zwlekaj, śpiesz zająć formuła.

Strajki robotników budowlanych w Krakowie Wielkie zgromadzenia strajkujących

„Naprzód” donosi:
Odbijając się odziemiem zgromadzeń strajkujących robotników budowlanych, malarzy, stolarzy, nie mógł już pomieścić Dom Robotniczy.
W sobotę odbyło się wielkie zgromadzenie w ogrodzie kolarzy przy ul. Warszawskiej. Kilkutysięczna masa strajkujących wysłuchała sprawozdań

delegatów, którzy stwierdzili, że sprowokowany przez wyzyskiwaczy strajk jest w dalszym ciągu przez nich przewlekany, w nadziei, że uda się im złamać jednolitą postawę robotników.
Strajkujący postanowili kontynuować strajki aż do zwycięstwa, aż do całkowitego spełnienia ich postulatów.

„Sanator” z Ostrowa Aresztowany za okrzyk „Heil Hitler”

Z Pleszewa donoszą:
Kupiec zbożowy p. Adam Światalski członek B. B. z Ostrowa, po zawarciu transakcji handlowej z Niemcem Kirsensteinem z Berlina, w lokalu Bractwa Kurkowego w Pleszewie zaczął wznosić okrzyki „Heil Hitler!”
Obecni przypadkowo w lokalu ppor.

Dąbek i ppor. Szczeniak dostąpili do „entuzjasty” Hitlera i zabrali go na posterunek P. P., a nie zastawszy tam nikogo, umieścili w areszcie 70 p. p., gdzie przebywał do następnego dnia.
Nazajutrz p. Światalski zaopiekowała się policja i, po spisaniu protokołu, zwolniła go.

Zamach morderczy i samobójstwo żony maszynisty kolejowego we Lwowie

Ulica Kasztelańska na Lewandówce we Lwowie była widownią krwawego zajścia.
Przy ulicy tej w domu oznaczonym Nr. 3 mieszka maszynista kolejowy Antoni Nowakowski, ze swą 40-letnią żoną Bożenną.
Od dłuższego czasu dochodziło między małżonkami do starć słownych. Epilogiem ich było zajście, zakończone śmiertelnymi strzałami.
W czasie sprzeczki małżeńskiej Nowakowska w zamiarze morderczym strzeliła do męża z rewolweru, raniąc go w prawą rękę. W przekonaniu, że

maż odniósł śmiertelną ranę, Nowakowska skierowała następnie rewolwer we własnym kierunku, oddając dwa strzały w skroń.
Zaalarmowano Pogotowie opatrzyło ranę Nowakowskiego, żonę jego zaś przewiozło w stanie beznadziejnym do szpitala.

Dr. H. AŁAPIN
Królewska 27
Chor. oczu. Dobór szkielec. 9 r. — 2 pp.,
5 — 8 1/2 wiecz. Niezamożnym ceny leczn.

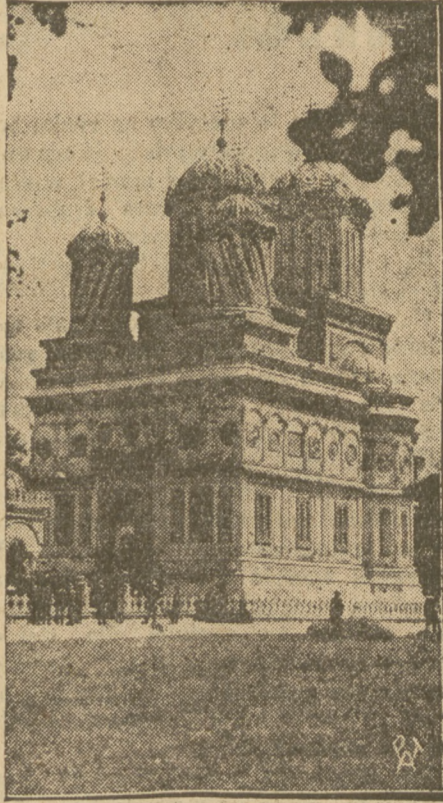
Bieg pływacki Wilanów-Warszawa

Przed kilku dniami odbył się bieg pływacki Warszawa — Wilanów na trasie przeszło 7 km. Bieg odbył się przy wspaniałej pogodzie. Startowało

128 zawodników, w tem 5 kobiet. W biegu tym pierwsze miejsce zdobył zawodnik z A. Z. S. Kratochwila,

Obrazki ze świata Kto przenosi starostów?

Jedna z piękniejszych budowli w swoistym stylu bizantyjskim w Rumunji. — cerkiew w Cetatea Alba.

Zwycięzca „Tour de France”

Speicher „inkasuje” pocałunek przeznaczony tradycją dla zwycięzców poszczególnych etapów.

KSIĘGARNIA ROBOTNICZA
mieści się obecnie przy ul.
Czerwonego Krzyża 20
w Warszawie (pok. Nr. 38.)
Telefon tymczasowy od 9-ej do 3-ej p.p.
Nr. 714-49.

Pod tym tytułem pisze „Zielony Sztandar” w numerze 56 — w wydaniu pokonfiskacyjnym:

„Wcale nie na Kresach, ani w Ropczycy — ale tuż obok Warszawy, w powiecie garwolińskim odbył się powiatowy zjazd BBWR. pod przewodnictwem wybitnego posła BB. Janusza Kozłowskiego, poświęcony specjalnie miejscowemu starostwie, p. H. Bielikiewiczowi.

W czasie zjazdu postawiono starostwie nielada zarzuty: że w sejmikowej szkole rolniczej w Miętnej wychowuje się komunistów (choć za swą pracę dotychczasowy dyrektor szkoły, Wacław Goebel, został mianowany wizytatorem szkół rolniczych na kuratorium warszawskie); że policja zamała pomaga w pracy BB., że sam starosta nie zajmuje się naganianiem podległych mu ludzi do BB. i t. p.

W rezultacie jeden z czołowych działaczy BB. na terenie pow. garwolińskiego, pokątny doradca, niejaki J. Lelewel,

postawił, w porozumieniu z posłem Kozłowskim, wniosek nieufności dla starosty, domagający się przeniesienia starosty z powiatu garwolińskiego. Wniosek został posłusznie uchwalony.

Obecnie rozeszła się wiadomość, że na skutek tego wniosku władze zwierzchnie zdecydowały przeniesienie starosty pod Kostka Biernackiego w pińskie błota. Niby to zwykły objaw w dzisiejszej Polsce, ciekawy przez to tylko, że wnioskodawca J. Lelewel, tak skwapliwie wysłuchany w swym żądaniu przeniesienia starosty, był karany ostatnio za fałsz i przywłaszczenie sześciomiesięcznym więzieniem, oraz za nadużycia służbowe dwuletnim więzieniem z zamaną na dom poprawy.

Jak z tego widać, bardzo „uczciwi” i „czysti” ludzie mają decydujący głos w tak ważnej sprawie, jak obsadzanie starostw.

Co to za ministerjum spraw wewnętrznych?,”

Ogródki działkowe dla bezrobotnych

Na rozległych terenach fortu Bema przydzielono kilkudziesięciu rodzinom bezrobotnych działki na uprawę kartofli.

Na zdjęciu naszym widzimy jedną z tych rodzin przy uprawie swej działki.

Ping-pong na wodzie

OTTO BURG

99

W służbie junkrów pruskich

— Ale. Dowiedziałem się czegoś od Bindera. Pochwalił się, że zna dobrze przebieg zajścia między porucznikiem Wolsteinem a Mentzerem.
— O co tam poszło?
— Właśnie, że nie chce nic bliższego powiedzieć, obawiając się skutków, zaznaczył tylko, że sprawa nadaje się do prokuratora.
— To tchórz!
— My nie jesteśmy lepsi, ale trzeba to wyjaśnić.
— Uważaj! idzie „Kłusak”.
Do kolegów zbliżył się szef:
— Psiakrew! Nigdzie nie można dostać mleka. Przekłete chłopstwo.
— Wczoraj wyciągnęliśmy ze studni dobrą konewkę mleka i faskę masła, ale wszystko już zlikwidowaliśmy do naszych brzuchów, panie szefie — rzekł Reinhardt.
— Wczasy pokoju żołnierzowi jest marnie, ale w czasie wojny — to wszystko nasze: świnie, ptactwo, krowy, pierzyny i dziewczęta. Dobre były czasy na wojnie — począł wspominać szef. — Taki chłopiec śmiał odmówić mi trochę mleka. Zeby to było w czasie wojny. Ale dobrze się staracie. Żołnierz musi w czasie pokoju zaprawiać się do tego, co będzie robił na wojnie, aby nie zginąć z głodu. Tylko aby nie było większego hałasu, bo dzisiaj ta hołota może nawet iść do pułkownika ze skargą.
— Już my tam jesteśmy ostrożni, nawet sam pan szef nie wie, co się dzieje w kompanji.
— Ale na wieczór postarajcie się dla mnie o świeże masło. Jutro wracamy do koszar.

— Tak? Hurra! Urządziłbym się, ale niema czem — zawołał Otto.
— Za jakieś trzy dni będziemy na miejscu, jeżeli nie wcześniej — zauważył Burg.
— Dopiero za pięć dni, gdyż w drodze odbędą się ćwiczenia; będzie marsz odwrotny.
— Zrobią nam pewnie alarm dzisiaj w nocy.
Szef zrobił naiwnie tajemniczą minę i uśmiechnął się nieznacznie.
— To już wasza rzecz. Żołnierz musi być zawsze gotowy do marszu.

Na drugi dzień kompanja maszerowała już jako oddział straży bocznej, która miała najtrudniejsze zadanie, gdyż trzeba było utrzymać się równoległe do kolumny głównej, posuwającej się pokrytą kurzem szosą, co ze względu na teren, wymagało forsownego tempa.

Burg przez cały czas trzymał się przy karabinie maszynowym, przysiadając od czasu do czasu na wózku z amunicją, ponieważ miał służbę i spodziewał się nie spać przez całą noc. Krótki nocny postój spędził kompanja w polu, znajdując doskonały nocleg w stertach zboża. Reinhardt i Glass wygrzebali sobie wygodny dołek pod stertą i zapałali papierosa, nie zważając na surowy zakaz palenia czegoś przestrzeganie należało do Burga, jako służbowego. Tymczasem kolonista, do którego należała sterta, postanowił osobiście dopilnować, aby nie zaproszono ognia i przy pomocy drabiny wdrapał się na sam wierzch. Potem przy była jeszcze jego rodzina. Ostatnia wchodziła po drabinie tęga wiejska dziewczyna, która wydała nagle przeraźliwy okrzyk, gdyż Reinhardt niespodziewanie chwycił ją za nogę w kostkę.

— Ja tam przyjdę w nocy, żebyś wiedziała — rzekł półgłosem, zwalniając ucisk zacisniętej ręki. Od jędrnych ud dziewczyny, ledwo widocznych w mroku wieczornym, zakreśliło mu się w głowie, tak, że nie mógł już wymówić ani słowa. Uwolniona dziewczyna pomknęła szybko na górę, usprawiedliwiając się, że obsunęła jej się noga i omal nie spadła na ziemię. Na jej głos przebudził się Glass.
— Co? Jakiś niewieści głos? — mruknął zaspany.

— Tobie to nawet po takim marszu kobiety nie dają spokoju — szepnął Otto.
— Chciałeś powiedzieć: brak kobiet.
— Czy nie masz przypadkiem baraniego łaju?
— Tam w kieszeni plecaka, w tej lewej. Co to: odparzenie stopy, czy wilk?
— Starłem trochę nogę; dziękuję z a ten balsam. Czy spisz?

W odpowiedzi usłyszał chrapanie i sam natychmiast zasnął, zapominając o całym świecie. Około północy obudził się — przypominając sobie o naznaczonej randce; namacał drewniane szczeble drabiny i począł się wspinać, zadolony z bezkieszcycowej nocy, która atramentową emą otulała wszystko wokoło.

Poomacku trafił na jakieś wyciągnięte ciało, zorjentowany, że to jest młoda dziewczyna nie namyślał się ani chwili. Dziewczyna, leżąca nawznak, dygotała pod nim jak w gorączce, jednak Reinhardt zauważył, że coś jest nie w porządku. — Coś za małe piersi, czyżbym się pomylił? — pomyślał, — to ciekawe, że udaje śpiącą!

W tem zorjentował się, że to pewnie młodsza córka chłopca, która nie miała więcej nad czternaście lat. Klnąc w duchu, posuwał się na czworakach dalej. Znowu natrafił na jakieś chropowate nogi. Widocznie to jest żona tego chłopca, stara baba — wnioskował poomacku Otto i popełził w innym kierunku. Dopiero na samym skraju sterty znalazł upatrzoną dziewczuchę. Obudziła się natychmiast, gdy próbował jej nadać inne położenie.
— Kto tu jest? — zapytała sennym głosem.

— To ja, mówiłem, że przyjdę.

W godzinę później śmiertelnie znudzony Reinhardt ledwie miał się zwlec się do drabiny, po której zsunął się i wpadł na Glassa.

— Co wyrabiasz do cholery ciężkiej?
— Cicho bądź. Tam na górze jest dziewczyna. Właśnie wracam...

ROBOTNIK
jest

najpoczyt-

niejszym

organem

Świata

pracy

Gajowy strzela do 54 letniego człowieka Uroczysta akademja na Pradze

Za płachtę igliwia — postrzał w kark

W dniu 18 lipca r. b., około godz. 11 przed południem, udał się do lasu, położonego w pobliżu wsi KUNKI, gm. PASIEKI, powiatu tomaszowskiego (własność obszarnika ZAMOJSKIEGO) gospodarz z tejże wsi Józef GIERCZAK, zamierzając ubierać t. zw. „PODŚCIOŁKĘ” dla bydła.

Po pewnym czasie, po zgrabienu „płachty” wyżej wspomnianej podścioletki, nadszedł gajowy tychże lasów, BERNAT, wzywając Gierczaka do porzucenia grabi i MIERZĄC DO NIEGO ZREWOLWERU.

Gdy posłuszny wezwaniu GIERCZAK

porzucił grabie, Bernat z okrzykiem „JA CIĘ CHAMIE, NAUCZĘ” zaczął zadawać razy w głowę przestraszonego chłopca trzymany w rękę „naganem”.

Brocząc obficie krwią, dobywając się z ran na głowie, zbity i skopany, usiłował GIERCZAK ratować się ucieczką. Uciekając chwycił leżącą na ziemi płachtę, ALE W CHWILI GDY GIERCZAK ZARZUCAŁ JĄ SOBIE NA RAMIE, — GAJOWY BERNAT STRZELIŁ. PRZESZYWAJĄC GIERCZAKOWI KULĄ KARK I PRAWĄ REKĘ.

Omdlały z bólu, dowiół się do wsi, znacząc drogę krwią, dobywając się z

przestrzelonego karku, poczem rodzina poszkodowanego przewiozła go do lekarza do Tomaszowa Lub., który stwierdził, że RANA POSTRZAŁOWA ZADANA ZOSTAŁA Z TYŁU.

O wypadku policja spisała protokół, skierowując sprawę do prokuratora.

Zaznaczyć należy, że gajowy Bernat jest młodym człowiekiem, liczącym 28 lat, GDY GIERCZAK JEST FIZYCZNIE SŁABYM 54-LETNIM CZŁOWIEKIEM.

Dodać również należy, że wieś KUNKI i okoliczne wsie zostały nawiedzone w roku ubiegłym klęską GRADOBI-CIA, wskutek czego stan materialny chłopów, zamieszkujących tę okolicę, jest szczególnie ciężki.

ZA PŁACHTĘ NAPÓŁ ZGNIŁEGO IGLIWIA — POSTRZAŁ W KARKI...

Ku czci Stefana Okrzei

(Kor. własna.)

Komitet PPS. dzielnicy Praga. Przed kilku dniami odbyła się na dzielnicy praskiej P. P. S. w Warszawie Akademja na którą, mimo upału, przyszło bardzo dużo towarzyszy robotników, wraz z rodzinami, wypełniając po brzegi salę. Orkiestra pracowników „Drucianka”, pod dyr. ob. Fotygo, odegrała „Czerwony Sztandar”, poczem przewodniczący dzielnicy tow. F. Sikora w krótkich słowach zagałi zebranie, polewując na przewodniczącego tow. J. Raka na asseasoar tow. tow. W. Maciaka i Polkowska

Referent tow. Z. Nowicki wskazał na bohaterstwo, poświęcenie i umiłowanie sprawy socjalistycznej, dla której Stefan Okrzeja nie wahał się oddać w ofierze młodego życia.

Drugi mówca tow. Maciejewski, któ-

ry razem ze straconym Stefanem Okrzeją pracował przy jednym warsztacie w fabryce „Waikan”, dzielił się z zebranymi wspomnieniami z pracy organizacyjnej z dawnych lat; w zakończeniu wezwał zebranych, szczególnie młodzież, do ofiarnej walki z ustrojem burżuazyjnym.

W części koncertowej orkiestra odegrała bardzo ładnie kilka utworów Tow. Himlowa z uczuciem wypowiedziała wiersz „Czegóż chcą oni?” Na zakończenie zebrani odśpiewali z towarzyszeniem orkiestry „Czerwony Sztandar”, rozchodząc się do domu w podniosłym nastroju.

Niniejszym składamy serdeczne podziękowanie członkom orkiestry fabryki „Drucianka” i jej kierownikowi, ob. Fotydzę za udział w Akademji.

Miesiąc aresztu

za kolportaż stenogramów sejmowych

Dnia 26 b. m. w sądzie grodzkim w Wojniczu odbyła się rozprawa karna przeciw tow. Stanisławowi Dyrdałowi z Łukanowic oskarżonemu o „kolportaż broszur bez zezwolenia”.

Broszury te zawierały dosłowny przedruk ze stenogramów sejmowych z mów posłów socjalistycznych w sprawie obciążenia podatkowego wsi.

Jak wiadomo, artykuł 31 konstytucji głosi, że nikt nie może być pociągnięty do odpowiedzialności za zgodne z prawdą sprawozdania z jawnego posiedzenia Sejmu i komisji sejmowej.

Tow. Dyrdał skazany został za kolportaż tych zgodnych z prawdą sprawozdań sejmowych — na miesiąc aresztu z zawieszeniem kary na lat pięć.

Wobec zamknięcia kopalni „Ficinus”

Robotnikom nie pozwolono zjechać na dół z obawy przed strajkiem głodowym

Jak donosiliśmy już, w dn. 29 lipca została zamknięta kopalnia „Ficinus”. O faktach poprzedzających zamknięcie kopalni, donosi katowicka „Potonia”:

W dniu 28 lipca zarząd kopalni „Ficinus” ze względu na pogłoski o wywołaniu strajku głodowego, który robotnicy

dotknięci wypowiedzeniem zamierzali urządzić, nie zezwolił zjechać robotnikom do kopalni, ogłaszając, że powinni udać się do domu.

W dniu 29 lipca zarządzono na kopalni „Ficinus” świętówkę, aby nie dopuścić do okupowania podziemi kopalni przez załogę.

Robotnicy w liczbie 168, którzy mieli otrzymać pracę na kopalni „Florentyna”, otrzymali od rady załogowej tejże kopalni ostrzeżenie, że nie pozwolą na przyjęcie robotników z kopalni „Ficinus”, gdyż Łańcownicy dosyć mają własnych bezrobotnych.

Woda gorzka „Franciszka-Józefa” — sprowadza swobodną cyrkulację krwi.

Są to pierwsze zwiastuny pogłosek, że robotnicy kopalni „Ficinus” z trudnością znajdują obiecana pracę, zaś Dyrekcji kopalni „Ficinus” zależało tylko na tem, aby uzyskać zezwolenie na zamknięcie kopalni.

W dniu 29 lipca ruch na kopalni „Ficinus” został wstrzymany z tem, że elektrownia tej kopalni pozostanie nadal czynna. Załoga kopalni „Ficinus” będzie podzielona między kopalnie „Florentyna”, na którą pójdzie 188 robotników i „Richter”, która zatrudni z pozostałości „Ficinusa” z dniem 1 b. m. 382 robotników, z dniem 1 września 216 robotników i po trzech miesiącach dalszych 191, tak, że z załogi „Ficinus” będzie zwolnionych ostatecznie 168 osób.

Bezrobotni uruchomili hutę szkła w Żółkwi

We wtorek 25 bm. odbyła się w Żółkwi, w Małopolsce wschodniej, niezwykła w okresie kryzysu uroczystość: otwarcie unieruchomionej przez poprzednich kapitalistycznych właścicieli, a otwartej przez spółdzielnię hutę. Robotnicy i pracownicy hutę szkła pozostawieni przez kapitalistyczną „kalkulację” na bruku, zorganizowali ofiarami osobistymi zebrano 5.000 zł. kapitału udziałowego i mimo zawodu ze strony ostatecznego „Funduszu pracy”, z którego początkowo przyrzeczono spółdzielni 15 tysięcy złotych kredytu, by następnie

wszelkiego kredytu odmówić, hutę uruchomiono.

Pracuje ona pod firmą: Spółdzielnia Wytwórcza szkła w Żółkwi. Oczekiwane należy, że produkcja tej „huty bezrobotnych” zainteresują się wszystkie spółdzielnie w Polsce, że zamówienia do niej skierują wszystkie instytucje społeczne, że masy pracujące żądać będą wszędzie szkła z hut w Żółkwi. Twórczym poczynaniem nowej placówki towarzyszą gorące życzenia powodzenia całego proletariatu.

Sprzedż biletów na Dworcu Gdańskim

Kasy biletowe mieszczą się na dworcu Gdańskim w dwóch budynkach: głównym i położonym na lewo od głównego wejścia. Bilety III klasy do miejscowości podmiejskich sprzedawane są wyłącznie w budynku bocznym. Pasażerowie jednak nie są o tem poinformowani żadnym napisem i przez nieświadomość muszą odbywać przedtem wędrowkę do kas mieszczących się w głównym budynku, często wystawać długo w kolejkach, a dopiero potem udawać się do właściwej kasy.

Nie jest to sepojalne dogodne dla osób przybywających na dworzec na krótko przed odejściem pociągu, jeżeli przy tem zważyć, że cały rozległy plac przed dworcem nie posiada ulepszonej nawierzchni, a zabrukowany zniszczonym brukiem z t. zw. „kociich łbów”, jest prawdziwą udręką dla tysięcznej rzeszy pasażerów korzystającej codziennie z tego dworca.

Samobójstwa

26-let. Lucyna Władzikowska, bez pracy i bezdomna, napiła się łągu.

— 26-let. Stanisława Gaska, bez pracy, napiła się kwasu solnego.

Zatrzymany w areszcie 20-let. Zygmunt Królak, goniec, zadał sobie szczyrzykiem 4 ranv cięte brzucha i szyi.

Przy ul. Chmielnej 70, w lokalu siostry swej, mieszkała od 2-ch tygodni 16-letnia Bolesława Dołęgowska, służąca, ostatnio bez pracy.

Jak zeznał sąsiedzi, Kuzimska żł. obchodziła się z siostrą, wskutek czego często wynikały nieporozumienia.

Ostatnio po sprzeczce, zdenerwowana Dołęgowska wybiegła z kuchni do pokoju i wyskoczyła z III-go piętra na bruk podwórza. — Lekarz Pogotowia stwierdził ogólne potłuczenie i rany tłuczono głowy.

Po opatrunku, młodocianą oliarę zewodu życiowego, w stanie ciężkim przewieziono do szpitala Dz. Jezus.

Tragiczny epilog wycieczki

21-letni Stanisław Złowski, kowal, wybrał się wraz z kolegami na wycieczkę do Wawra.

Powracając wieczorem, Złowski, speszczony do tramwaju, w Gocławku do stał się pod pociąg kolejki Jabłonna-Karczew, ponosząc śmierć na miejscu. Zwłoki zabezpieczono do dyspozycji władz sądowno śledczych.

PRZYCHODNIA SPECJALNA
DR. D. GISERA
 B. Asystenta Kliniki Berlińskiej
 CHMIELNA 47 (2-gi dom od Dworca Głównego)
WENERYCZNE (specjalnie chroniczne) skórnę, pęcherza, niemoc pęcherza, analizy krwi, moczu. Zapobieganie. Dżateria. Sollux. Lampa kwarcowa. Od 9—2 i od 4—9 wiecz. **Parada 4 zł.**

Smiertelne przejechanie

Przechodzącego przez tory kolejowe na stacji Piastów, 73-let. Adama Ciszewskiego, potrącił parowóz pociągu towarowego.

Siłą uderzenia starzec został odrzucony na bok i upadł nieprzytomny. Obsługa tego pociągu zabrała niebezpiecznego do wagonu, lecz w drodze na VI posterunku Ciszewski życie zakończył.

Wagon ze zwłokami odczepiono, pozostawiając do dyspozycji władz sądowno śledczych

Wkrótce!
Harry Piel
 dawno niewidziany, genialny otwórcza rol sensacyjnych i awanturnych w filmie
Wielkomięskie cienie

Co wyświetlają kina?

- ANTINEA: „Symionja 6 milionów” i „Ziemia obiecana”.
- APOLLO: „Pod twoją obronę”.
- ARENA: „Czerwony ślad” i „Każdemu wolno kochać”.
- ATLANTIC: „Romans sekretarki”.
- BAJKA: Rewja „Pod polską banderą” i film.
- CAPITOL: „Dr. Jekyll i Mr. Hyde” i „Ronny”.
- CASINO: „Kobieta z rejestru”.
- COLOSSEUM: „Liljanka chce się rozwieść” i rewja.
- COLOSSEUM MALE: „Plajta Firmy Cohn” i „Stalowa Dłoń”.
- CORSO: „Tommy Boy” i „Mężowie i żony”.
- CRISTAL: „Ken Marynard jako upiór gór”.
- FAMA: „Gdybym miał milion” i „100 metrów miłości”.
- FILHARMONJA: „Ognisty trójkąt”.
- FORUM: „Zdradliwe strzały”.
- GLORJA (w ogrodzie): „Eskadra śmierci” i „Slim i Grim”.
- HOLLYWOOD: „Tylko nie w usta” i rewja.
- HELJOS: „Złota Maski” i „Pałac na kółkach”.
- KOMETA: „Ewa” i rewja.
- LUX: „Rozpętany świat”.

- MAJESTIC: „Flip i Flap w małżeńskie niewoli”.
- MASKA: „X 27” i „Człowiek o błękitnej duszy”.
- METROPOLIS: „Legion walecznych”.
- MEWA: „Emma” i „Jej ekscelencja miłość”.
- MIEJSKI: „Ludzie w hotelu”.

DŹWIKOWY MIEJSKI
 KINOTEATR
 Początek o godz. 6.30.

OKRES LETNICH WZNOWIEŃ.

LUDZIE W HOTELU
 GRETA GARBO JOAN CRAWFORD
 JOHN BARRYMORE i LEVIS STONE
 Następnym program:

OSTATNIA NOC KAWALERA

Widownia idealnie wentylowana.

- MIRAZ: „Niebezpieczny Raj”.
- OAZA: „Ostatnia Eskapada” i „Cohn i Kelly w Hollywood”.
- PAN: „Bomby nad Monte Carlo” i „Szatan zardrości”.
- PETIT TRIANON: „Dobranoc Wiedniu” i „Zbrodnia”.
- PRAGA: „Przedziwna sprawa Klary Dean” i „Samotny Orzeł”.
- RIVIERA: „Kain i Artem” i „Romeo i Julcia”.
- ROMA: „Każdemu wolno kochać”.
- ROXY: „Ingagi” i „Przeżycia jednej nocy”.
- SPLENDID: Nieczynny.
- STYLOWY: „Tajemnicza wyspa”.
- TOMBOLA: „Nocne sądy” i „Impresario”.
- TON: „Ben Hur”.
- UCIECHA: „Noc w Chicago” i „Przedziwna sprawa Klary Dean”.

FLIP I FLAP
 W MAŁŻEŃSKIEJ NIEWOLI
 JAKO CYRKOWCY
 TO NAJWIESELSZY PROGRAM SEZONU
MAJESTIC
 POZ. 6

Co grają w Teatrach?

- TEATR ATENEUM: Dziś i codziennie ciekawa sztuka z życia sowieckiego A. Afinogenowa p. t. „Dziwak”, w reżyserji E. Wiercińskiego i przekładzie H. Pilichowskiej.
- TEATR NARODOWY — dziś i jeszcze tylko do piątku pogodna komedia angielska „Hau-Hau”.
- TEATR NOWY — dziś i jeszcze tylko do piątku komedia Deval’a „Stefek”.
- TEATR LETNI: Dziś i codziennie 4-aktowa sztuka Michała Bułhakowa „Mieszkanie Zołki”.
- TEATR POLSKI: Dziś i codziennie groteska satyryczna Franka Maara „Porucznik Przecinek”.
- TEATR MAŁY: — Przedstawienie zawieszono
- TEATR KAMERALNY: Z powodu pełnych prób ze sztuki p. t. „Żyda na stos” Andrzeia Marka, przedstawienie zawieszono. Premiera w najbliższych dniach.

- TEATR „REX” — Jeszcze kilka dni tylko rewja „Frontem do Morza”. Za kilka dni premiera nowego widowiska.
- TEATR „MORSKIE OKO”. Nieczynny przez okres letni.
- TEATR „8 m. 30” daje dziś amerykańską operetkę Youmansa „No, no, Nanette”.
- TEATR IM. STEF. ZEROMSKIEGO, Hipoteczna 5 (obok kina Miejskiego). Dziś i codziennie o godz. 8.15 „Djablica”, sztuka Schönberra.
- TEATR REWJI „MIGNON”. Codziennie rewja „Złazdy na gwiazdy”.
- TEATR REWJI „MUCHA” (Długa 10). Dziś i dni następnych rewja „Każdy sobie rzepkę skrobie”.
- TEATR „ZAGIEW” (Zamojskiego 20): „Barnaba” farsa z życia żołnierskiego.
- DOLINA SZWAJCARSKA: Codziennie o godz. 19.30 koncert muzyki lekkiej i rewja „Wszyscy do Doliny” oraz dancing.

Co usłyszymy w radio?

- Wtorek, dnia 1.VIII.1933 r.
- 7.00 Sygnał czasu. 7.05 Gimnastyka. 7.20 Muzyka poranna. 7.30 Dziennik poranny. 7.35 Muzyka z płyt gramofonowych. 7.52 Chwilka Gospodarstwa Domowego. 8.55 Transmisja z Zakopanego. 10.00 Muzyka z płyt. 11.00 Transmisja z Zakopanego. 12.50 Przegląd Prasy. 12.38 Komunikat meteorologiczny. 12.40 Płyty. 12.55 Dziennik południowy. 14.55 Muzyka z płyt. 15.05 Wiadomości bieżące. 15.10 Komunikat Instytutu Eksportowego. 15.15 Muzyka z płyt. 15.25 Komunikat gospodarczy. 15.35 Muzyka z płyt. 15.45 Chwilka lotnicza. 15.50 Muzyka z płyt. 15.55 Komunikat Urzędu Wychowania Fizycznego. 16.00 Transmisja z Ciechocinka. 17.00 „Szlakiem wycieczki polskiej do Fezu” — wygl. p. l. Ślizziński. 17.15 Koncert solistów. 18.15 Odoxyt. 18.35 Koncert. 19.35 Program na dzień następny. 19.40 „Na widnokręgu”.

- 7.00 Sygnał czasu. 7.05 Gimnastyka. 7.20 Wesole utwory. 7.30 Dziennik poranny. 7.35 Muzyka z płyt. 7.52 Chwilka Gospodarstwa Domowego. 7.55 Program na dzień bieżący. 11.57 Sygnał czasu. Hejnał. 12.05 Muzyka z płyt. 12.25 Przegląd prasy. 12.35 Muzyka symfoniczna. 12.55 Dziennik południowy. 14.55 Muzyka z płyt. 15.05 Wiadomości bieżące. 15.10 Komunikat Instytutu Eksportowego. 15.15 Muzyka z płyt. 15.25 Komunikat gospodarczy. 15.35 Muzyka z płyt. 15.45 Skrzynka P. K. O. 16.00 Muzyka z płyt. 16.25 Transmisja z lotniska w Mokotowie przelotu i uroczystego powitania zwycięzcy Atlantu kpt. Skarżyńskiego. 16.45 Muzyka polska z płyt. 17.00 „Produkcja lnu”. 17.15

Pocztowe karty tożsamości

Ministerjum Poczty i Telegrafów wprowadziło w życie pocztowe karty tożsamości, celem ułatwienia i uproszczenia odbioru przesyłek pocztowych, pieniężnych itd. osobom zmuszonym do potwierdzenia swej tożsamości wobec funkcjonariuszów pocztowych.

Karty te wydawane są przez wszystkie większe urzędy pocztowe na podstawie dokumentów osobistych i mają zastosowanie nie tylko w Polsce, ale także w stosunkach z pocztą w całym szeregu krajów europejskich i pozaeuropejskich.

ZNANY SRODEK
FLIT
 NISZCZY PLUSKWY

SZTAFETA ROBOTNICZA

Za chińskim murem

Niedawno zamieściliśmy artykuł *Stattera p. t. „Trzeba obalić chiński mur paszportowy w sporcie polskim”*. Autor w tym artykule poruszył, ciągle jeszcze niestety aktualny, zakaz wyjazdu zagranicę, podkreślając jakie straty wynikną dla sportu polskiego, jeżeli ten szkodliwy zakaz nie zostanie uchylony. Obecnie na ten sam temat ukazał się artykuł w lipcowym numerze Automobilkłuba Polski oświetlający zagadnienie to ze stanowiska turystycznego.

Wśród czynników propagandy zagranicznej — czytamy w tym artykule — turystyka była i jest jednym z najskuteczniejszych i najprzystępniejszych narzędzi.

„Jednak, aby turystyka spełniła swoją podwójną rolę — gospodarczą, jako źródło dochodów dla kraju i polityczną, jako narzędzie propagandy międzynarodowej, *Polska uczestniczyć musi w ruchu turystycznym całego świata*. Do kraju swojego musimy ściągać cudzoziemców, bo to jest z jednej strony z korzyścią dla naszego bilansu handlowego, z drugiej zaś strony, bo dzięki temu społeczeństwa innych krajów poznają Polskę i nauczą się, miejmy nadzieję, właściwie ją sądzić.

Aby jednak ściągnąć do Polski cudzoziemców muszą również Polacy jeździć do innych. Z podróży naszych zagranicę przywieźliśmy do kraju mnóstwo pożytecznych wiadomości, spostrzeżeń i nowych pomysłów, które wprowadzaliśmy w życie w kraju naszym i tem podnosiliśmy jego kulturę. Uczyliśmy się sami wielu nowych rzeczy, podnosząc się i doskonalcąc. Nawiazywaliśmy zagranicą sto sunki z obywatelami innych państw. Tak — nie było w tem nic zdrożnego — przeciwnie — aport nasz z podróży zagranicznych dla Polski był sta-

nowczo większy, niż strata, z powodu wywiezienia tyłu to a tyłu złotych.

I oto w tej chwili zamknięto praktycznie przed nami granice. Zwykle mu obywatelowi Polski teraz nie wolno już wyjeżdżać zagranicę, pomimo, że wolność ta jest mu zagwarantowana konstytucją. Nic to, że z tą chwilą o Polsce zacznie być wszędzie głucho, kiedy żadnemu Polakowi nie wolno odwiedzać obcych krajów, nie wolno mu reprezentować swojego kraju na wystęпах międzynarodowych, nie wolno mu bronić barw jego w zawodach i konkursach. Nic to, że zgodnie z powszechnie stosowaną teorią wzajemności i retorsji, z tą chwilą przestaną również przyjeżdżać do Polski cudzoziemcy. Nic to, że na mapie Europy Polska stanie się jakby pustą

pustynią, zgółą nikogo nie interesującą i nikomu niepotrzebną. Wszystko to nie ma żadnego znaczenia w oczach ministerium skarbu.

Ostatnie zarządzenia ministerium skarbu i min. spraw wewnętrznych, aby odmawiać wszystkim nawet normalnego paszportu zagranicznego z wyjątkiem jedynie wypadków, gdy osoba, wybierająca się zagranicę, udowodni nieodzowną konieczność wyjazdu, co znalazło już zastosowanie w stosunku do reprezentacyjnych polskich drużyn sportowych, wybierających się na międzynarodowe zawody — podcięte zupełnie był szerszej, międzynarodowej turystyki w Polsce. Znaleźliśmy się za murem chińskim i stosunki w naszym kraju staną się teraz prawdziwie chińskie.

Wycieczka w góry Świętokrzyskie i okolice

Towarzystwo Turystyczne „Przyjacieł Przyrody” Oddział Warszawa - Śródmieście organizuje w dniach od 12 do 15 sierpnia r. b. wycieczkę na szlaki: góry Świętokrzyskie, Bodzentyn, Wąchock, Ostrowiec, Sandomierz, Kazimierz, Puławy, Warszawa.

Szczegółowy program wycieczki jest następujący: wyjazd z dworca Wschodniego dn. 11.VIII. o godz. 23.50 (zbiórka o godz. 23.00). Przyjazd do Zagnańska dn. 12.VIII. o godz. 6.54 — śniadanie — jazda kolejką do przewożenia drzewa na szczyt św. Katarzyny, zwiedzenia klasztoru i źródła św. Franciszka, wejście na szczyt, marsz przez góry na św. Krzyż, zwiedzenie kościoła, zejście do Nowej Słupi, nocleg.

Dn. 13.VIII. marsz do Bodzentyna (po drodze wejście na Helm), zwiedzenie ruin zamku, obiad, jazda furmankami do Wą-

chocka, zwiedzenie kamieniołomów i klasztoru — nocleg.

Dn. 14.VIII. jazda koleją do Ostrowca zwiedzenie wielkich Zakładów Ostrowieckich, obiad, jazda koleją do Sandomierza i zwiedzenie — nocleg.

Dn. 15.VIII. wyjazd statkiem do Kazimierza — zwiedzenie Kazimierza i obiad marsz do Puław, zwiedzenie Puław, odjazd statkiem do Warszawy. Przyjazd do Warszawy rano dn. 16.VIII.

Koszty wycieczki (bez utrzymania) 32 zł. dla członków Towarzystwa Turyst. „Przyjacieł Przyrody”, Z. R. S. S., T. U. R. i Związków Zawodowych; dla niestowarzyszonych 35 zł.

Zapisy przyjmuje do dn. 10.VIII. sekretariat Tow. Tur. „Przyjacieł Przyrody” Oddział Warszawa - Śródm. codziennie wieczorem od 17 do 19 prócz sobót i świąt: Warszawa, Czerwonego Krzyża 20, pokój 62, tel. 731-95.

Na robotniczych torach kolarskich Lwowa

We Lwowie na torze ziemnym LRSKO urządziła sekcja kolarska R.K.S. zawody kolarskie dla zawodników licencjonowanych i nielicencjonowanych i niestowarzyszonych. Dla licencjonowanych przewidziany był wyścig na 50 okrążeń (40 km.) dla nielicencjonowanych 30 okrążeń (24 km.) Najbardziej emocjonującym był wyścig dla zawodników licencjonowanych do którego zgłoszonych było siedmiu zawodników. W siódmej tej znajdował się kolarz robotnik Bolesław Rachwał z Borysławia, który na zawody przybył mając za sobą 140 km. przestrzeni, przybytej na kole. Z podziwem patrzono na młodego, bo ledwo 18-letniego zawodnika, podkreślając jego ambicję sportową. Pech jednak przesładował Rachwał. Po

trzecim okrążeniu zderzyła się grupa zawodników, wśród których był i Rachwał. Wskutek zderzenia Senkowski i Rachwał padają, Senkowski wycofuje się z biegu, a Rachwał straciwszy półtora okrążenia z potłuczonym kolaniem siada na koło i jedzie. Zawodnik powoli nadrabia utracone pół okrążenia ale na dwa okrążenia przed ukończeniem wyścigu Rachwał, z powodu wewnętrznych bólów musi się wycofać. Wyścig kończy Bosak (Pogoń) 1:15:32:2 przed Szczętką (Pogoń) i Buczakiem (LTKM). Wyścig dla nielicencjonowanych za zgłoszonych dziesięciu zawodników ukończyło sześciu. Zwycięcą został Szopa (LTKM) 47,45 sek. przed Łopotem (niestow.) i Franciszkiem Korogą z RKS.

Z nowych wydawnictw sportowych

Nakładem Głównej Księgarni Wojskowej w Warszawie ukazały się ostatnio następujące nowości wydawnicze z dziedziny sportu:

„Łódź harcerska żaglowo-wiosłowa” Gabryjelewicza — ułatwia opanowanie materiału potrzebnego na stopień żeglarski.

„Prawa i obowiązki kapitanów i sterników jachtowych” — gen. M. Zaruskiego są niezbędnym podręcznikiem dla jachtowców morskich.

Doskonały podręcznik sztuki żeglowania znajdzie każdy żeglarz i kajakowiec w książeczce L. Szykowskiego „Żeglarz śródlądowy”.

Dla tych, którzy pragną posiadać za kilkadziesiąt złotych własny kajak, prawdziwą pomocą będzie podręcznik Jabłonowskiego „Budowa dwuosobowego kajaka harcerskiego typu „h”. Kajak ten wypróbowany przez drużynę harcerską w długich wyprawach wodnych daje wszelkie gwarancje stateczności, wytrzymałości i wygody.

Praktyczny podręcznik pilota szybowcowego — inż. E. Bachem. Podręcznik niemieckiego inżyniera Bachema przetłumaczony na język polski przez mjr. pil. B. Stachonia wyczerpująco o-

mawia zagadnienie szybownictwa stanowiąc cenny materiał zarówno dla uczniów jak i instruktorów.

„Działanie i obsługa samochodu” — L. Kapitaniaka. Podręcznik opracowany w sposób jasny i zwięzły, obejmujący całość kształt automobizmu, jest niezbędny dla każdego kierowcy, a w pierwszym rzędzie dla uczniów kursów samochodowych.

„Obozy” — Z. Trylski inż. Podręcznik, omawiający przygotowanie i prowadzenie obozów, z uwzględnieniem najdrobniejszych nawet szczegółów, godny polecenia wszystkim, których interesuje obozownictwo.

S. Kraszewski — B. Saloni — S. Tumilowicz. Dwuosobowy kajak dyktowy.

Trzech uczniów siódmej klasy gimnazjum im. Lelewela w Warszawie, zbudowało piękny kajak dwuosobowy dyktowy. Sami wykonali obliczenia i plany, zdobyli pieniądze na materiały, wycięli i złożyli szkielet, pokryli dyktą, okuli. Kajak tej trójki odznacza się bardzo piękną linją, doskonałym statyzmem, wygodnym urządzeniem. Jako łódź turystyczna ma niezwykłą zaletę: daje wystarczające pomieszczenie noclegowe dwu rosłym mężczyznom, nadaje się zarówno na wiosła jak i na żagiel, na rzekę jak i na zatokowe morze.

Książeczka niniejsza instruuje krótko, zwięźle a wyczerpująco o budowie tego kajaka, opatrzona jest jasnymi planami, ilustracjami, wykresami i szablonami. Każdy chętny a inteligentny konstruktor znajdzie w niej zupełnie wystarczające wskazówki do budowy łodzi. Przejęci głęboko ideą rozszerzenia się w Polsce „kajakarstwa”, autorzy rzekli się wszelkich pretensyj w stosunku do wszystkich, którzy zechcą z ich planów skorzystać.

Cena tej książeczki wynosi 2 zł.

Kluby robotnicze walczą o mistrzostwo

ŁÓDZKI TUR. I PIOTRKOWSKA SKRA NA CZELE ŁÓDZKIEJ KL. B.

Rozgrywki o mistrzostwo klasy B zarówno w Łodzi jak i w podokręgach dobiegają końca.

W grupie łódzkiej najpoważniejszym kandydatem jest nadal TUR., który prowadzi w tabeli mając 15 punktów zdobytych na 10 gier i stosunek bramek 25:10.

Leaderowi tabeli, TUR-owi, pozostały jeszcze do rozegrania dwa mecze.

W grupie piotrkowskiej prowadzi Skra, przed Concordią (obydwie drużyny z Piotrkowa), a w grupie koluszkowskiej zapewnione ma miejsce drużyna Koluszkowskiego KS. Wreszcie w grupie tomaszowskiej prowadzi Moszczeniński KS., przed tomaszowską Lechią. W grupie kaliskiej na czele tabeli kroczy

Proсна, a w grupie pabjanickiej P.T.C. przed Sokolem.

MISTRZOSTWA ROBOTNICZE KRAKOWA

W Krakowie w zawodach piłkarskich o robotnicze mistrzostwo Okręgu stan tabeli jest następujący:

1) Zakrzówianka	6	12	32:2
2) Legia	5	10	29:6
3) Hakadur	4	4	7:10
4) Orleń	6	4	9:16
5) Prądniczanka	2	2	7:12
6) Łobzówianka	2	2	6:12
7) Siła	2	0	2:5
8) Naprzód	2	0	4:10
9) Gwiazda	4	0	3:26

RKS. NA CZELE LWOWSKIEJ KL. B.

We Lwowie w zawodach o mistrzostwo klasy B Okręgu RKS wysunął się na czoło tabeli bijąc Zenit 8:0.

Uczestnicy Obozu Sportowego ZRSS w Wieleniu

Piszą do nas z Tomaszowa:

Istniejący od 3 lat w Tomaszowie klub nasz R. K. S. T. U. R. rozwija swą działalność coraz to intensywniej. Klub posiada sekcje: piłkarską, kolarską, lekkoatletyczną, gier sportowych i ping-pongową. Co rok rozgrywamy szereg zawodów sportowych, które cieszą się dużym powodzeniem i zainteresowaniem szerokich mas młodzieży robotniczej. W roku bieżącym obchodziliśmy uroczystości „Międzynarodowy Dzień Sportu Robotniczego” goszcząc u siebie drużynę Widzowa z Łodzi, Skrę i Ruch z Piotrkowa, oraz miejscową Lechię, która w roku bieżącym wstąpiła w szeregi Z. R. S. S. Całość uroczystości wypadła imponująco: rano odbyły się zawody kolarskie - propagandowe zaś po obiedzie rozegrano turniej błyskawiczny piłkarski, gdzie pierwsze miejsce zajęła drużyna Widzowa. Zainteresowanie „Dniem” było bardzo duże. Mimo, iż szeregi nasze rekrutują młodzież robotniczą bezrobotną, jednakże dokładamy dużo sił, by działalność sportu robotniczego mogła dać dobre wyniki. Nie zraża nas ciągle brak sprzętu sportowego, z powodu braku na ten cel funduszy, ze skromnych naszych składek i częściowo przychodu z imprez. Robimy wszystko, byśmy mogli iść wciąż naprzód

zdobываяc przeszkoody, które stoją na drodze naszego rozwoju. Co rok bierzemy udział w różnych zlotach sportowych i zawodach zamiejscowych; organizujemy często wycieczki czy to piesze czy kolarskie i kolejowe, gdzie bierzemy dość duży udział naszych towarzyszy i sympatyków. Obecnie szykujemy się by wziąć udział jak najliczniej w uroczy

wości istnienia 5-cio lecia R. K. S. TUR. w Łodzi. Choć ze wszystkich stron czczą na nas przeszkoody i wrogowie, lecz my z wiarą idziemy naprzód, wiedząc dobrze, iż wychowanie fizyczne młodzieży robotniczej winno być dziełem ich samych.

Przez sport robotniczy dojdziemy do zwycięstwa klasy robotniczej.

SEKCJA KOLARSKA RKS. TUR. W TOMASZOWIE.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, z wycieczką gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ z wycieczką 10-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.